

benhavn, St. Hans Hospital, der blev aabnet 1816. Ganske vist vare Forholdene vel nok paa dette Hospital, i alt Fald til at begynde med, ret primitive og den Behandling, de sindssyge fik der, ikke saa god, som den burde være, men det var dog et Systemskifte, som her skete, idet man fik Øjnene op for, at den Behandling, Sindssygepatienterne hidtil havde faaet, var ganske forfæjlet, og at man i højere Grad maatte gaa over til en hospitalsmæssig Behandling. Man fik en Følelse af, at det var syge Mennesker, man havde med at gøre, og at noget af det ufornuftigste, man overhovedet kunde gøre overfor dem, var det, man hidtil havde gjort, nemlig at indspærre dem i Galeanstalter, de saakaldte Daarekister, hvor de i mange Tilfælde fik en ganske umenneskelig Behandling. Det var saaledes et stort Fremskridt, da man i 1816 fik det første Sindssygehospital, men der skulde gaa lang Tid, indtil 1852, før man fik det første Sindssygehospital, der var bygget paa Statens Initiativ.

Siden den Tid, fra 1852 til 1912, altsaa i Løbet af ca. 60 Aar, har man gentagne Gange her i Rigsdagen staaet overfor Forslag fra de forskellige Ministerier gaaende ud paa dels at udvide de allerede bestaaende Sindssygehospitaler, dels at bygge nye. I dette Øjeblik have vi, som bekendt, 4 Statssindssygehospitaler, 2 i Jylland, Aarhus og Viborg, 1 paa Sjælland, Vordingborg, og 1 paa Fyn, Middelfart, og vi staa altsaa nu i Begreb med at vedtage et Lovforslag, som tilsigter at bygge et nyt Statssindssygehospital. Jeg er overbevist om, at Forstaaelsen af, hvordan de sindssyge i det hele taget skulle behandles, i den Grad er til Stede i begge Rigsdagens Ting, at vistnok ikke et eneste Medlem i noget af Tingene, hverken af det ene eller det andet Parti, vil hæve sin Røst imod det foreliggende Lovforslag. Naturligvis er der — det have vi set i den allersidste Tid — endnu Mangler til Stede. Der er brodne Kar i alle Lande, siger man, og alt er naturligvis ikke indenfor vore Sindssygehospitaler, som det burde være. Men jeg er overbevist om, at det mere og mere gaar i den Retning, at rette vedkommende faar den fulde Forstaaelse af, hvorledes sindssyge Patienter i det hele taget skulle behandles. Med Hensyn til Plejepersonalet — det er særlig det, jeg tænker paa — have vi for kort Tid siden vedtaget en Lov, som gik ud paa at stille dem betydelig gunstigere, end de vare stillede før, saaledes at de have faaet ret tidssvarende

Lønninger, og det vil jo føre til, at man nu kan faa et bedre uddannet og mere skolet Personale, end man kunde i forudms Tider.

Til Trods for at man, som sagt, i de 60 Aar, der ere forløbne fra 1852 til 1912, stadig har staaet overfor Lovforslag, der tilsigtede at skaffe flere Pladser, at udvide bestaaende Sindssygehospitaler og bygge nye, har man bestandig levet under en næsten permanent Pladsmangel, og det Spørgsmaal rejser sig da uvilkaarligt her, hvad Grunden er til dette, om det er, fordi vi under vore moderne Livsformer maaske ogsaa i den Henseende — som enkelte muligvis ville paastaa — degenerere mere og mere, saaledes at de sindssyges Antal i det hele taget er i Tiltagen. Det er naturligvis et højst interessant Spørgsmaal at faa klaret, og det har ogsaa været Genstand for Undersøgelse af de Læger, der beskæftige sig med Sindssygeplejen, og det er meget glædeligt, at i hvert Fald efter deres Udtalelser er Sindssygen i det moderne Samfund endog snarest i Aftagen. I andre Lande, hvor man vistnok har foretaget en mere omhyggelig Undersøgelse, end der til Dato er foretaget her til Lands, saaledes i Sverige, i Skotland og i Irland, er man ogsaa kommen til det Resultat, at Sindssygen er i Aftagen. Naar man spørger, hvad der har bidraget hertil, kan man pege paa det stigende sociale Velvære — selv om man i saa Henseende ikke er naaet saa vidt, som man kunde ønske, maa dette dog nævnes som et væsentligt Moment, der bidrager til, at man er noget mere modstandsdygtig i den Henseende, der her er Tale om — endvidere den bedre Oplysning, der i vore Dage bliver Samfundsmedlemmerne til Del, dernæst den Aftagen af de epidemiske Sygdomme, som fremhæves fra Lægernes Side, og endelig den glædelige Omstændighed, at Misbrugen af Alkohol er i Aftagen. Naar der, endskønt man udvider Anstalterne fra det ene 5-Aar til det andet, imidlertid stadig er Pladsmangel, hænger det naturligvis sammen med den ganske simple Omstændighed, at flere og flere af de sindssyge omkring i Landet efterhaanden ere blevne opdagede. Der har længe i Befolkningen holdt sig en stor Skræk for Sindssygehospitalerne, stammende fra Forholdene paa Daarekisterne, som man kendte dem fra Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, og denne Skræk har holdt sig, selv efter at Sindssygehospitalerne ere blevne moderne, men efterhaanden har Befolkningen opdaget,